Akademia Pożarnicza w Warszawie
Wydział Inżynierii Bezpieczeństwa i Ochrony Ludności
Karta przedmiotu 2024 - 2025

semestr 2

Organizacja ratownictwa i ochrony ludności w Polsce

Organisation of rescue and civil protection in Poland

UWAGA: Brak.

profil	praktyczny
kierunek	ratownictwo medyczne
poziom	pierwszego stopnia
program	SP-RM: studia stacjonarne pierwszego stopnia na kierunku ratownictwo medyczne
forma studiów	stacjonarne
ECTS	3
koordynator	mł. bryg. dr inż. Adrian Bralewski

forma zajęć: wykład

godzin	15
wymagania wstępne	Osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie tematycznym przedmiotów ogólnych i kierunkowych realizowanych w ramach semestrów wcześniejszych.
cele	Celem nauczania przedmiotu jest przyswojenie i ugruntowanie wiedzy dot. organizacji i funkcjonowania systemów bezpieczeństwa przed skutkami zagrożeń naturalnych i cywilizacyjnych dla ludności i mienia w skali gminy, powiatu, województwa i kraju, jako formy ochrony ludności. Ponadto celem podstawowym jest umożliwienie poznania, zrozumienia istoty celów działania i znaczenia dla reagowania podmiotów ratowniczych i ich wzajemnych powiązań w przestrzeni powszechnego systemu ratowniczego państwa. Ponadto zrozumienie motywów i mechanizmów sprawczych powstania, funkcjonowania i tworzenia zorganizowanych form aktywności ratowniczej. Celem zasadniczym jest nabycie umiejętności rzeczowej analizy zdolności, wartościowania kompetencji i konfigurowania elementów zasobów ratowniczych na potrzeby operacyjne planowania, organizowania i angażowania do działania i prowadzenia przedsięwzięć ratowniczych. Realizacja powyższych celów szczegółowych wymaga uwzględnienia problematyki współczesnych zagrożeń dla bezpieczeństwa ludności, dóbr i środowiska.
metody	Wykład – wykład z prezentacją multimedialną, żywe słowo, dyskusja, metoda problemowa.
praca własna	Studiowanie literatury przedmiotu, opracowanie wskazanych zagadnień, przygotowanie do kolokwiów zaliczeniowego.
literatura podst.	1. Szymonik A., Organizacja i funkcjonowanie systemów bezpieczeństwa, Difin, Warszawa 2011. 2. Kołodziński K., Inżynieria bezpieczeństwa - nowa dyscyplina naukowa w dziedzinie nauk technicznych [w:] Metodologia bezpieczeństwa narodowego ”Bezpieczeństwa 2010”, (red. P. Sienkiewicz, M. Marszałek, H. Świeboda, AON, Warszawa 2010. 3. Pichowicz, W. Inżynieria bezpieczeństwa technicznego. Problematyka podstawowa. WNT, Warszawa 2008. 4. Mieczyk Z., Nowoczesne technologie w systemach monitorowania bezpieczeństwa, AON, Warszawa 2011. 5. Lisiecki M., Podstawy organizacji i kierowania w ochronie przeciwpożarowej, SGSP, Warszawa 1997. 6. Lipiński S. (red.), Skuteczne ratownictwo. Fachowy poradnik dla służb ratowniczych, Wyd. Verlag Dashofer Sp. z o.o., Warszawa 2005-2018, ISBN 83-88285-68-8. 6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania i współdziałania jednostek ochrony przeciwpożarowej biorących udział w działaniu ratowniczym (Dz.U. 2001 nr 82 poz. 895 ze zm.). (t.j.: Dz.U. 2013 poz. 709). 7. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 września 2021 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz.U. z 2021 r. poz. 1737). 8. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 sierpnia 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków bezpieczeństwa i higieny służby strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1681). 9. Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz.U. z 2002 r. Nr 62, poz. 558 ze zm.). (t.j.: Dz.U.2017.0.1897). 10. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz.U. z 2006 r. Nr 91, poz. 1410 ze zm.). (t.j.: Dz. U. 2020 poz. 882). 11. Ustawa z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz.U. z 2013 r. poz. 1635 ze zm.). (t.j.: Dz.U. 2021 poz. 268). 12. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2007 r. Nr 89, poz. 590 ze zm.). (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1856). Do podstawowej literatury obowiązkowej należą akty prawne dot. sfery bezpieczeństwa podawane na zajęciach przez prowadzącego.
literatura uzupeł.	1. Bielecki P., Podstawy taktyki gaszenia pożarów, SA PSP, Kraków 1996. 2. Wiśniewski W., Organizacja i technologia gaszenia pożarów lasu, SA PSP, Poznań 2001. 3. Kamiński A., Technologia działań ratowniczo-gaśniczych. Taktyka gaszenia pożarów. Część I. Skrypt SGSP, Warszawa 1996. 4. Schroeder M., Ćwiczenie ratownicze, SA PSP, Poznań 2001. 5. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. 1991 nr 81 poz. 351 ze zm.). (t.j.: Dz.U. 2021 poz. 869). 6. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. 1991 Nr 88 poz. 400 ze zm.). (t.j.: Dz.U. 2020 poz. 1123). 7. Internet

treści	godziny
Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa państwa.	1
Teoria bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo narodowe, państwowe i wewnętrzne.	1
System obronny państwa.	1
Stany nadzwyczajne.	1
Rola, organizacja i funkcjonowanie służb specjalnych i ratowniczych w systemie bezpieczeństwa.	1
Ochrona ludności. Obrona cywilna w świetle prawa i praktyki.	1
Zarządzanie kryzysowe.	1
Ratownictwo w Polsce i na świecie. Powszechny system ratowniczy.	1
Podmioty, organizacje i systemy ratownicze. System powiadamiania ratunkowego.	1
Ochrona przeciwpożarowa w systemie bezpieczeństwa.	1
Krajowy system ratowniczo-gaśniczy.	1
Państwowe Ratownictwo Medyczne.	1
Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa.	1
Wojskowa Ochrona Przeciwpożarowa.	1
Organizacja pomocy humanitarnej.	1

forma zajęć: ćwiczenia

godzin	15
wymagania wstępne	Osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie tematycznym przedmiotów ogólnych i kierunkowych realizowanych w ramach semestrów wcześniejszych.
cele	Celem nauczania przedmiotu jest przyswojenie i ugruntowanie wiedzy dot. organizacji i funkcjonowania systemów bezpieczeństwa przed skutkami zagrożeń naturalnych i cywilizacyjnych dla ludności i mienia w skali gminy, powiatu, województwa i kraju, jako formy ochrony ludności. Ponadto celem podstawowym jest umożliwienie poznania, zrozumienia istoty celów działania i znaczenia dla reagowania podmiotów ratowniczych i ich wzajemnych powiązań w przestrzeni powszechnego systemu ratowniczego państwa. Ponadto zrozumienie motywów i mechanizmów sprawczych powstania, funkcjonowania i tworzenia zorganizowanych form aktywności ratowniczej. Celem zasadniczym jest nabycie umiejętności rzeczowej analizy zdolności, wartościowania kompetencji i konfigurowania elementów zasobów ratowniczych na potrzeby operacyjne planowania, organizowania i angażowania do działania i prowadzenia przedsięwzięć ratowniczych. Realizacja powyższych celów szczegółowych wymaga uwzględnienia problematyki współczesnych zagrożeń dla bezpieczeństwa ludności, dóbr i środowiska.
metody	Ćwiczenia – grupowe rozwiązywanie zadań, samodzielne opracowanie wskazanych zagadnień (rozwiązanie problemu), prezentacja i uzasadnienie, dyskusja grupowa nad zaprezentowanymi rozwiązaniami
praca własna	Studiowanie literatury przedmiotu, opracowanie wskazanych zagadnień, przygotowanie do kolokwiów zaliczeniowego.
literatura podst.	1. Szymonik A., Organizacja i funkcjonowanie systemów bezpieczeństwa, Difin, Warszawa 2011. 2. Kołodziński K., Inżynieria bezpieczeństwa - nowa dyscyplina naukowa w dziedzinie nauk technicznych [w:] Metodologia bezpieczeństwa narodowego ”Bezpieczeństwa 2010”, (red. P. Sienkiewicz, M. Marszałek, H. Świeboda, AON, Warszawa 2010. 3. Pichowicz, W. Inżynieria bezpieczeństwa technicznego. Problematyka podstawowa. WNT, Warszawa 2008. 4. Mieczyk Z., Nowoczesne technologie w systemach monitorowania bezpieczeństwa, AON, Warszawa 2011. 5. Lisiecki M., Podstawy organizacji i kierowania w ochronie przeciwpożarowej, SGSP, Warszawa 1997. 6. Lipiński S. (red.), Skuteczne ratownictwo. Fachowy poradnik dla służb ratowniczych, Wyd. Verlag Dashofer Sp. z o.o., Warszawa 2005-2018, ISBN 83-88285-68-8. 6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania i współdziałania jednostek ochrony przeciwpożarowej biorących udział w działaniu ratowniczym (Dz.U. 2001 nr 82 poz. 895 ze zm.). (t.j.: Dz.U. 2013 poz. 709). 7. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 września 2021 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz.U. z 2021 r. poz. 1737). 8. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 sierpnia 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków bezpieczeństwa i higieny służby strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1681). 9. Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz.U. z 2002 r. Nr 62, poz. 558 ze zm.). (t.j.: Dz.U.2017.0.1897). 10. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz.U. z 2006 r. Nr 91, poz. 1410 ze zm.). (t.j.: Dz. U. 2020 poz. 882). 11. Ustawa z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz.U. z 2013 r. poz. 1635 ze zm.). (t.j.: Dz.U. 2021 poz. 268). 12. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2007 r. Nr 89, poz. 590 ze zm.). (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1856). Do podstawowej literatury obowiązkowej należą akty prawne dot. sfery bezpieczeństwa podawane na zajęciach przez prowadzącego.
literatura uzupeł.	1. Bielecki P., Podstawy taktyki gaszenia pożarów, SA PSP, Kraków 1996. 2. Wiśniewski W., Organizacja i technologia gaszenia pożarów lasu, SA PSP, Poznań 2001. 3. Kamiński A., Technologia działań ratowniczo-gaśniczych. Taktyka gaszenia pożarów. Część I. Skrypt SGSP, Warszawa 1996. 4. Schroeder M., Ćwiczenie ratownicze, SA PSP, Poznań 2001. 5. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. 1991 nr 81 poz. 351 ze zm.). (t.j.: Dz.U. 2021 poz. 869). 6. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. 1991 Nr 88 poz. 400 ze zm.). (t.j.: Dz.U. 2020 poz. 1123). 7. Internet

treści	godziny
Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa państwa.	1
Teoria bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo narodowe, państwowe i wewnętrzne.	1
System obronny państwa.	1
Stany nadzwyczajne.	1
Rola, organizacja i funkcjonowanie służb specjalnych i ratowniczych w systemie bezpieczeństwa.	1
Ochrona ludności. Obrona cywilna w świetle prawa i praktyki.	1
Zarządzanie kryzysowe.	1
Ratownictwo w Polsce i na świecie. Powszechny system ratowniczy.	1
Podmioty, organizacje i systemy ratownicze. System powiadamiania ratunkowego.	1
Ochrona przeciwpożarowa w systemie bezpieczeństwa.	1
Krajowy system ratowniczo-gaśniczy.	1
Państwowe Ratownictwo Medyczne.	1
Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa.	1
Wojskowa Ochrona Przeciwpożarowa.	1
Organizacja pomocy humanitarnej.	1

efekty przedmiotowe

lp	kkod	pkod	efekt przedmiotowy	weryfikacja
1	6WD007	6WD007-OrgRatIOL1	Ma wiedze na temat działań medycznych w innych systemach ratowniczych w Polsce i na świecie	
2	6WD008	6WD008-OrgRatIOL1	Zna podstawowe zagadnienia z zakresu zasad funkcjonowania podmiotów ratowniczych w systemie ochrony ludności, krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego i innych systemów ratowniczych	
3	6WD009	6WD009-OrgRatIOL1	Zna rolę i znaczenie struktur poszczególnych podmiotów ratowniczych	
4	6UD010	6UD010-OrgRatIOL1	Identyfikuje dziedziny ratownicze. Potrafi klasyfikować zdarzenia ze względu na ich charakter i rozmiar uwolnionego zagrożenia (zwyczajne, nadzwyczajne, masowe, mnogie), a na tej podstawie potrafi kalkulować zapotrzebowanie na siły (i środki) ratownicze, według stanu zasobów dyspozycyjnych i kompetencji specjalistycznych	
5	6UD011	6UD011-OrgRatIOL1	Zna zasady obowiązujące na świecie i w kraju aktywowania do reagowania potencjałem ratowniczym na zagrożenia, w tym świadczenia międzynarodowej pomocy ratowniczej, w oparciu o zasoby kwalifikowane, służby, straże, inspekcje, wolontariat i administrację publiczną	
6	6KK002	6KK002-OrgRatIOL1	Jest gotów do dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	
7	6KK004	6KK004-OrgRatIOL1	Jest gotów do organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;	

efekty kierunkowe

lp	kkod	efekt kierunkowy
1	6WD007	Ma wiedze na temat działań medycznych w innych systemach ratowniczych w Polsce i na świecie
2	6WD008	Zna podstawowe zagadnienia z zakresu zasad funkcjonowania podmiotów ratowniczych w systemie ochrony ludności, krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego i innych systemów ratowniczych

3	6WD009	Zna rolę i znaczenie struktur poszczególnych podmiotów ratowniczych
4	6UD010	Identyfikuje dziedziny ratownicze. Potrafi klasyfikować zdarzenia ze względu na ich charakter i rozmiar uwolnionego zagrożenia (zwyczajne, nadzwyczajne, masowe, mnogie), a na tej podstawie potrafi kalkulować zapotrzebowanie na siły (i środki) ratownicze, według stanu zasobów dyspozycyjnych i kompetencji specjalistycznych
5	6UD011	Zna zasady obowiązujące na świecie i w kraju aktywowania do reagowania potencjałem ratowniczym na zagrożenia, w tym świadczenia międzynarodowej pomocy ratowniczej, w oparciu o zasoby kwalifikowane, służby, straże, inspekcje, wolontariat i administrację publiczną
6	6KK002	Jest gotów do dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta
7	6KK004	Jest gotów do organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;

LEGENDA

kkod	kod efektu kierunkowego
pkod	kod efektu przedmiotowego